

Ref.: ZG/07/02/2025

Warszawa, 20 luty 2025r.

Stanowisko Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Pielęgniarskiego

z dnia 20 lutego 2025 roku

**w porozumieniu z Ogólnopolskim Związkiem Zawodowym Pielęgniarek i Położnych
oraz Pielęgniarskimi Towarzystwami Naukowymi**

w sprawie wdrożenia zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej (APN)

Zarząd Główny PTP po zapoznaniu się ze stanowiskiem NR 10/25/P-IX Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej z dnia 7 lutego 2025 roku oraz wypowiedziami medialnymi przedstawicieli Polskiego Towarzystwa Anestezjologii i Intensywnej Terapii, w sprawie propozycji wdrożenia zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej (APN) w wybranych dziedzinach świadczeń, przedstawia wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie i liczy na współpracę.

W imieniu środowiska pielęgniarek i położnych, reprezentowanych przez niżej podpisane Organizacje i Towarzystwa reprezentujące pielęgniarki, chcielibyśmy podziękować Prezydium Naczelnej Rady Lekarskiej za wyrażone poparcie dla naszych działań mających na celu wzrost znaczenia i prestiżu zawodowego pielęgniarek, w tym także uznania kwalifikacji i kompetencji pielęgniarek/położnych prezentowanych w codziennej pracy na rzecz zdrowia i życia pacjentów.

Z ogromnym zadowoleniem przyjęliśmy zainteresowanie środowiska lekarskiego działaniami organizacji pielęgniarskich zmierzającymi do wdrożenia w Polsce zaawansowanej praktyki pielęgniarskiej (APN).

Model praktyki APN został wdrożony w wielu krajach na świecie, a jego zasadność potwierdzona w licznych badaniach naukowych jako działania mające wpływ na optymalizację opieki zdrowotnej oraz jej efektywność. Uzyskane wiarygodne wyniki badań stały się podstawą rekomendacji instytucji międzynarodowych, w tym między innymi: Międzynarodowej Rady Pielęgniarek (ICN), Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), Europejskiej Federacji Stowarzyszeń Pielęgniarskich (EFN).

Polska jako kraj członkowski UE wyróżniający się wysokimi wskaźnikami rozwoju gospodarczego i społecznego powinna otworzyć się na rozwiązania międzynarodowe, umożliwiające wykorzystanie potencjału pielęgniarek i położnych dla dobra wszystkich obywateli.

Środowisko pielęgniarek i położnych w Polsce od kilku lat intensywnie pracuje nad przygotowaniem do wdrożenia APN, co zostało zapisane w dokumencie „Polityka Wieloletnia Państwa na rzecz Pielęgniarstwa i Położnictwa w Polsce” 2019, oraz w standardach kształcenia dla kierunku pielęgniarstwa zatwierdzonych w dniu 25 lipca 2019 roku przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, oraz w kolejnym standardzie MNiSW z 10 października 2024 roku. Wszystkie te dokumenty podlegały procedurze szerokich konsultacji społecznych i środowiskowych i są dostępne dla zainteresowanych. Jednomysłność środowiska

pielęgniarskiego w kwestii rozwoju APN została potwierdzona przyjęciem wspólnej Deklaracji Gdańskiej w dniu 17 maja 2024 roku.

Podkreślenia wymaga fakt, że polskie pielęgniarki od wielu lat posiadają przygotowanie, uprawnienia i wykorzystują w swojej praktyce szereg kompetencji pielęgniarki APN, do których należą takie działania jak: wykonywanie badania fizykalnego, uprawnienia w zakresie preskrypcji lekowej oraz kontynuacji leczenia farmakologicznego (2015), usprawnienia w zakresie kwalifikacji do szczepień osób dorosłych, a ostatnio także populacji od 9 roku życia (szczepienia dobrowolne) czy też realizacja samodzielnych świadczeń profilaktycznych i edukacyjnych.

Trudno więc zgodzić się z twierdzeniem, że środowisko pielęgniarskie proponuje nowe rozwiązania systemowe bez przygotowania i bez wiedzy organizacji lekarskich. Podejmując działania na rzecz zmian kompetencyjnych w praktyce pielęgniarskiej, mających na celu poprawę sytuacji dla wybranych grup pacjentów, w tym m. innymi pacjentów POZ, OPD, pacjentów z ranami, pacjentów opieki paliatywnej i hospicyjnej, ale także pacjentów leczonych chirurgicznie, uważamy że kluczowymi udziałowcami procesu decyzyjnego powinni być przedstawiciele środowiska lekarskiego, ale także reprezentanci innych środowisk czyli kadry zarządzającej placówek medycznych, organizacji pacjentów oraz decydentów czyli Ministerstwa Zdrowia.

Kontynuacja prac nad modelem APN w Polsce, powinna być prowadzona w oparciu o konsensus środowisk medycznych, dlatego postulujemy powołanie w Ministerstwie Zespołu ds. Rozwoju APN w Polsce, co zostało między innymi wyrażone w naszym piśmie do Pani Minister Izabeli Leszczyzny z dn. 9 grudnia 2024 roku, w celu przygotowania założeń i szczegółowych warunków do pilotaży rozwiązań organizacyjnych dla wdrożenia APN.

Chcielibyśmy jednak podkreślić, że praktyka APN rozwija się w różnych dziedzin świadczeń zdrowotnych, w tym w szczególności jest odpowiedzią na ograniczenia systemowe w dostępności do usług zdrowotnych dla najstarszych grup pacjentów oraz największe wyzwania współczesnych systemów opieki zdrowotnej czyli starzenie się społeczeństwa; choroby cywilizacyjne, opieka nad pacjentami z chorobami przewlekłymi, i dlatego nie należy jej ograniczać wyłącznie do obszaru anestezjologii.

Wierzimy, że tylko poprzez wspólny dialog naszych środowisk będziemy mogli wypracować podwaliny pod nowe rozwiązania kompetencyjne w polskim systemie opieki zdrowotnej, oparte na wynikach badań i zweryfikowanych rozwiązaniach praktycznych.

Dlatego też liczymy na dalsze zaangażowanie środowiska lekarskiego w tworzeniu nowych rozwiązań systemowych a jednocześnie zapraszamy przedstawicieli Naczelnej Rady Lekarskiej, ale także innych Towarzystw Lekarskich w dziedzinach klinicznych do otwartego dialogu i współpracy na rzecz realizacji naszych wspólnych celów.

dr Grażyna Wójcik

Prezes Zarządu Głównego

Polskie Towarzystwo Pielęgniarskie

mgr Krystyna Ptok

Przewodnicząca

Ogólnopolski Związek Zawodowy Pielęgniarek i Położnych

W porozumieniu ze

Specjalistycznymi Towarzystwami Pielęgniarskimi

**Polskie Towarzystwo
Pielęgniarek
Anestezjologicznych i
Intensywnej Opieki**

**Polskie Stowarzyszenie
Pielęgniarek
Onkologicznych**

**Polska Federacja Edukacji
w Diabetologii**

**Polskie Towarzystwo
Pielęgniarek Stomijnych**

**Polskie Towarzystwo
Pielęgniarstwa
Opieki Paliatywnej**

**Polskie Towarzystwo
Pielęgniarstwa
Angiologicznego**

**Polskie Towarzystwo
Pielęgniarstwa
Ratunkowego**

**Stowarzyszenie
Pielęgniarki Cyfrowe**

**Polskie Stowarzyszenie
Pielęgniarek i Pielęgniarzy
Psychiatrycznych**

**Polskie Towarzystwo
Pielęgniarek i Położnych
Neonatologicznych**

**Polskie Towarzystwo
Pielęgniarek i Położnych
Neonatologicznych**

**Kolegium Pielęgniarek
i Położnych Rodzinnych**

**Polskie Towarzystwo
Pielęgniarek
Nefrologicznych**

**Polskie Stowarzyszenie
Pielęgniarek
Pediatricznych**

**Polskie Stowarzyszenie
Pielęgniarek
Epidemiologicznych**

PTOD

**Polskie Towarzystwo Opieki
Długoterminowej**

Ogólnopolski Związek Zawodowy
Pielęgniarek i Położnych

**Ogólnopolskie Związek
Zawodowy Pielęgniarek i
Położnych**